

ZWIĄZEK REWIZYJNY BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH

im. Franciszka Stefczyka

00-561 Warszawa, ul. Mokotowska 14
e-mail: sekretariat.zrbs@wp.pl, <http://www.zrbs.pl>

tel./faks (0-22)629-52-65
tel. (0-22)326-12-63

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2015 r.

ZRBS/30/2015

Zarząd Banku Spółdzielczego

WSZYSTKIE

Szanowni Państwo,

w związku z pojawiającymi się informacjami kierowanymi w piśmie Deloitte do niektórych Prezesów Banków Spółdzielczych o konieczności wyrejestrowania się z portalu amerykańskich władz skarbowych przez banki spółdzielcze, które posiadają status tzw. banków lokalnych, poniżej przedstawiam szczegółowe wyjaśnienia.

W naszej ocenie twierdzenia o konieczności wyrejestrowania się banków spółdzielczych o statusie tzw. banku lokalnego są nieprawidłowe i niepotrzebnie stwarzają wizję konieczności podejmowania działania w kierunku wyrejestrowania z uwagi na rzekome powstanie obowiązków związanych z identyfikacją, w sytuacji kiedy bank spółdzielczy o statusie tzw. banku lokalnego jest z mocy prawa instytucją nieraportującą (z mocy prawa – umowy międzyrządowej IGA zawartej między Polską i USA w zakresie wdrożenia ustawodawstwa FATCA).

Naturalnie w przypadku wątpliwości z Państwa strony odnośnie klasyfikacji przez bank w ramach właściwego statusu, Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im. F.Stefczyka deklaruje gotowość przeprowadzenia w Państwa instytucjach audytu statusu banku w świetle regulacji IGA.

Stan faktyczny:

Zagadnienie powstało w związku z informacjami jakie trafiają do banków spółdzielczych, w związku z prowadzonymi procesami implementacji do krajowego porządku prawnego regulacji FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act). Informacje te wskazują, iż banki które dokonały rejestracji na dedykowanym portalu Internal Revenue Services, odpowiednika amerykańskiego Urzędu Skarbowego oznacza automatycznie obowiązek identyfikowania i raportowania klientów mających przesłanki amerykańskości (US indicia).

Stan prawny:

W powyższym stanie faktycznym najważniejsze znaczenie mają przepisy Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełnienia międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (umowa zwana dalej umową IGA).

Pełen tekst umowy wraz z załącznikami jest dostępny za pośrednictwem strony internetowej Ministerstwa Finansów.

Link bezpośredni do wersji polskojęzycznej umowy znajdującej się na portalu Ministerstwa Finansów <http://www.finance.mf.gov.pl/documents/766655/10779436/FATCA.pdf> oraz do wersji anglojęzycznej znajdującej się na stronie Departamentu Skarbu Stanów Zjednoczonych <http://www.treasury.gov/resource-center/tax-policy/treaties/Documents/FATCA-Agreement-Poland-10-7-2014.pdf>

1. Status banku spółdzielczego w kontekście FATCA

Kluczowym zagadnieniem dla dalszych rozważań, jest określenie jaki status spośród kilku dostępnych w ramach FATCA posiadają banki spółdzielcze. W tym celu należy sięgnąć do treści załącznika nr 2 do umowy, artykuł III „Instytucje finansowe o małym lub ograniczonym zasięgu działania, które uznaje się za współpracujące zagraniczne instytucje finansowe”. Ze względu na przesłanki należy uznać, że większość banków spółdzielczych kwalifikuje się w kategorii bank lokalny (szczegółowe przesłanki kwalifikacji banków do określonej kategorii przedstawione zostały w notatce ZRBS z dnia 22.12.2014 r.).

Należy wskazać, że bank lokalny to w myśl umowy instytucja finansowa licencjonowana i regulowana zgodnie z prawem Rzeczypospolitej Polskiej działająca wyłącznie jako bank lub związek kredytowy lub działająca na podobnych zasadach spółdzielnia kredytowa, której działalność nie jest nastawiona na zysk.

Działalność banku lokalnego polega przede wszystkim na przyjmowaniu depozytów oraz udzielaniu pożyczek bankom, niepowiązanym klientom detalicznym oraz członkom banku w odniesieniu do związków kredytowych oraz spółdzielni kredytowych (pod warunkiem, że żaden z członków nie posiada więcej niż 5 % udziałów).

Ponadto bank lokalny nie może mieć stałego miejsca prowadzenia działalności poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, nie bierze się pod uwagę miejsc, które nie są ogłaszane do wiadomości publicznej i służą jedynie prowadzeniu wspierającej działalności administracyjnej danej instytucji finansowej. Oznacza to, że banki lokalne nie mogą otworzyć poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oddziału bądź przedstawicielstwa, co nie wyłącza możliwości stworzenia centrum wspierającego bank np. w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy etc.

Drugim ważnym ograniczeniem jest to, że bank lokalny nie może pozyskiwać klientów i posiadaczy rachunków poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z umową bank lokalny nie będzie uznawany za pozyskujący klientów lub posiadaczy rachunków poza granicami RP tylko dlatego że prowadzi stronę internetową pod warunkiem, że strona nie wskazuje, że instytucja finansowa prowadzi rachunki finansowe lub świadczy usługi

nierezydentom lub jej działalność jest skierowana do klientów lub posiadaczy kont ze Stanów Zjednoczonych, jako odbiorców jej usług lub ogłasza się w mediach dostępnych przede wszystkim na terytorium RP, ale które okresowo mogą być dostępne w innych krajach pod warunkiem że ogłoszenia nie wskazują konkretnie, że instytucja finansowa prowadzi rachunki finansowe lub świadczy usługi nierezydentom, lub że jej działalność jest skierowana do klientów lub posiadaczy kont ze Stanów Zjednoczonych, jako odbiorców jej usług. Co ważne nie może być możliwości otwierania rachunków za pośrednictwem strony internetowej banku lokalnego.

Wykazywana w bilansie suma aktywów banku lokalnego nie może przekroczyć 175 milionów USD, a bank lokalny oraz podmioty z nim powiązane nie mogą wykazać w bilansie łącznej sumy aktywów wyższej niż 500 milionów USD przy obliczaniu tych pozycji należy stosować średni kurs NBP.

2. Współpracujące instytucje finansowe

W treści umowy IGA wyraźnie wskazuje się grupy podmiotów, które pomimo tego, że są instytucjami finansowymi, to mają ograniczony zakres swojej działalności i nie jest celowe nakładanie na nich dodatkowych obowiązków. Wśród podmiotów posiadających status współpracującej zagranicznej instytucji finansowej (ang. Deemed – Compliant Foreign Financial Institution) znajdują się: instytucja finansowa powiązana z lokalną bazą klientów, banki lokalne, instytucje finansowe prowadzące jedynie rachunki o niskiej wartości oraz kwalifikowani wystawcy kart kredytowych.

Należy w tym miejscu wskazać, że banki lokalne (oprócz tego że są uważane za zgodne z przepisami FATCA) są **nieraportującymi Polskimi instytucjami finansowymi** i są uznawane za współpracujące zagraniczne instytucje finansowe zgodnie z sekcją 1471 Kodeksu Skarbowego Stanów Zjednoczonych.

Oznacza to, że banki spółdzielcze jeśli spełniają wymogi określone powyżej dla statusu banku lokalnego, nie muszą wdrażać rozwiązań koniecznych do analizowania posiadanego portfela klientów w celu późniejszego ich zaraportowania do Ministerstwa Finansów.

3. Numer GIIN

Umowa w sprawie poprawy wypełnienia międzynarodowych obowiązków podatkowych [IGA], w swojej treści posługuje się wielokrotnie pojęciem numeru GIIN (Global Intermediary Identification Number – Globalny Numer Identyfikujący Pośrednika). W przypadku gdy będzie dokonywana jakakolwiek płatność pochodząca ze źródeł w Stanach Zjednoczonych instytucje finansowe, będą zobowiązane do pobrania tego numeru od instytucji finansowej pośredniczącej w dokonaniu płatności.

4. Rejestracja na portalu Internal Revenue Services (Urzędu Skarbowego Stanów Zjednoczonych).

Dokonanie rejestracji na portalu IRS na potrzeby FATCA, nie powoduje zmiany statusu jaki posiada instytucja finansowa w ramach umowy międzyrządowej IGA, a tym samym nie wpływa na zakres obowiązków związanych z realizacją umowy IGA. Wspomniana strona portalu IRS ma za zadanie wyłącznie ewidencjonować instytucje finansowe w zależności od kraju z którego pochodzą oraz umożliwiać sprawdzenie poprawności podanego przez drugą stronę numeru GIIN, który się uzyskuje po zarejestrowaniu na przedmiotowej stronie.

Obowiązek rejestracji na tym portalu zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c umowy spoczywa na raportujących polskich instytucjach finansowych, co odnosi się głównie do takich podmiotów jak banki komercyjne, fundusze inwestycyjne, zakłady ubezpieczeń.

Podsumowanie

Reasumując, w chwili obecnej w odniesieniu do podmiotów takich jak banki spółdzielcze znajdujących się na liście IRS nie istnieje potrzeba wyrejestrowania, gdyż rejestracja nie zmienia statusu instytucji finansowej, która nadal będzie nieraportującą instytucją finansową co wiąże się z brakiem obowiązku identyfikacji i raportowania osób/podmiotów w stosunku do których zachodzą do tego przesłanki. Daje to także możliwość w przyszłości łatwiejszej zmiany statusu w przypadku zmiany przesłanek kwalifikacji (np. w razie zwiększenia sumy bilansowej ponad progi kwalifikujące do statusu banku lokalnego).

Obecnie nie istnieją więc inne przesłanki mogące przemawiać za potrzebą dokonania wyrejestrowania z listy zagranicznych instytucji finansowych prowadzonej przez IRS przez zarejestrowane banki spółdzielcze o tzw. statusie banku lokalnego.

Naturalnie jeśli jednak bank spółdzielczy o statusie tzw. banku lokalnego podejmie decyzję o wyrejestrowaniu, to decyzja taka może być bez przeszkód dokonana, nie będą wiązały się z tym żadne sankcje.

WICEPREZES ZARZĄDU

Zenobiusz Zawisza

PREZES ZARZĄDU

mgr inż. Piotr HUZIOR